

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

Сун ІЦЗИН

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ЗРІЛОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ФОРТЕПІАННОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті порушено проблему використання новітніх методологічних підходів у контексті підготовки майбутніх фахівців у галузі фортепіанного мистецтва у педагогічних закладах вищої освіти. Розкрито значення акмеологічного підходу як основи формування інструментально-виконавської зрілості здобувачів вищої освіти, виявлено зміст феноменів «акмеологія», «підхід». Визначено сутність поняття «інструментально-виконавська зрілість майбутніх фахівців у галузі фортепіанного мистецтва».

Ключові слова: акмеологічний підхід, акмеологічні принципи, акмеологічні технології, інструментально-виконавська зрілість, професіоналізм.

THE ACMEOLOGICAL APPROACH AS A METHODOLOGICAL BASIS FOR THE FORMATION OF THE FOUNDATIONS OF INSTRUMENTAL AND PERFORMING MATURITY OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF PIANO ART

Abstract. The article raises the problem of using the latest methodological approaches in the context of training future specialists in the field of piano art in pedagogical institutions of higher education. The significance of the acmeological approach as the basis for the formation of instrumental and executive maturity of higher education students is revealed, the content of the phenomena «acmeology», «approach» is revealed. The essence of the concept of «instrumental and performance maturity of future specialists in the field of piano art» is determined.

Keywords: acmeological approach, acmeological principles, acmeological technologies, instrumental and executive maturity, professionalism.

У зв'язку із загостренням проблеми підвищення якості вищої музично-педагогічної освіти Китаю, України та інших країн, активізувалась робота щодо застосування в освітньому процесі закладів вищої освіти інноваційних технологій, методологічних підходів, таких як: акмеологічний, аксіологічний, антропоцентричний, рефлексивний, синергетичний, інклюзивний,

праксеологічний тощо, що є потужним підґрунтям в її вирішені. У зв'язку з цим дослідження із застосуванням акмеологічного підходу в практику діяльності мистецьких факультетів ЗВО є актуальними.

Акмеологія – це інтегративно-комплексна наука, яка вивчає закономірності та технології розвитку професіоналізму і творчості, що виникла на межі природничих, суспільних і гуманітарних дисциплін. Ця наука вивчає феноменологію, закономірності і механізми розвитку людини на ступені її професійної зрілості (Словник.ua). Метою акмеології є вдосконалення людини, надання їй допомоги у досягненні вершин у фізичному, духовно-моральному та професійному розвитку (Олійник, 2012). Проблемою акмеології та сутності акмеологічного підходу займалися В. Антонов, В. Беспалько, А. Деркач, Н. Кузьміна, Г. Лях, М. Тартаковський та ін.

За своєю природою методологічний підхід – це система принципів та методів пізнання: філософських, конкретно наукових, які ґрунтуються на певних теоретичних положеннях, концепціях, парадигмах (Олійник, 2012, с. 12). Важливою особливістю будь-якого методологічного підходу є спрямованість на отримання позитивного результату, що може мати практичне застосування (Олійник, 2012, с. 12). Вчитель-акмеолог володіє різнобічними інноваційними стратегіями та активними технологіями актуалізації пізнавальної діяльності тих, хто навчається.

Про сутність того чи іншого підходу можна констатувати лише тоді, коли обґрунтовані його принципи. Основними принципами акмеологічного підходу є: принцип розвитку, що розуміється як орієнтація тільки на прогресивний напрямок у розвитку особистості; вивчення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності і індивідуальності, тобто в контексті його професійної діяльності, а також принципи: активності, орієнтації на саморозвиток, самовдосконалення, прагнення до самоактуалізації, гуманізму (спрямований на інтереси людини, її прогресивний особистісний і професійний розвиток).

З основних категорій акмеологічного підходу є професіоналізм діяльності, зрілість. Для професіонала характерні: суб'єктність, сформована професійна самосвідомість, самоефективність, професійна мотивація, адекватна самооцінка, розвинена саморегуляція (Словник.ua). Тобто, застосування акмеологічного підходу пов'язано із досягненням людини професійної зрілості.

У контексті підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва, інструментально-виконавську зрілість визначаємо як інтегральне утворення, що спрямовано на глибоке розуміння сенсу і змісту музичного твору, адекватних авторської концепції. Крім цього, сформованість означеного феномена відмічається високим рівнем художньо-музичної інтерпретації та успішною самоактуалізацією в парадигмі фортепіанного виконавства.

З вищенаведеного можемо констатувати, що майбутній фахівець у галузі музичного мистецтва, який прагне стати компетентним професіоналом, повинен володіти широким спектром акмеологічних технологій, серед яких: дидактичні ігри, акмеологічне моделювання музично-професійної діяльності, гра-моделювання, метод проектів, тренінги, технології розвивального та особистісно-зорієнтованого навчання, створення інтелект-карти (Mind Map), технологія оптимізації емоційної стійкості, технологія навчання дорослих тощо.

У якості методичного підґрунтя формування інструментально-виконавської зрілості майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва можна виокремити такі: студія «Музична вітальня», письмовий аналіз інтерпретацій музичних творів видатних музикантів, ведення рефлексивного щоденника, рольова гра («Музична подорож країнами»), написання творчих завдань («Мій улюблений піаніст», «Ідеал викладача-акмеолога» тощо).

Отже, використання акмеологічного підходу в контексті формування основ інструментально-виконавської зрілості майбутніх фахівців у галузі фортепіанного мистецтва сприяє активізації становлення означеного феномену, актуалізації і оптимізації процесу досягнення професійного «акме» в контексті фортепіанно-педагогічної майстерності.

Література

1. Антонов, В. М. (2017-2018). *Інноваційна акмеологічна педагогіка*. Київ-Одеса: КУПРІЄНКО СВ.
2. Олійник, Я. & Кононенко, О. (2012). Методологічні підходи до вивчення формування та розвитку регіональних систем природокористування. *Вісник КНУ імені Тараса Шевченка*, 3, 20-24.
3. Словник.ua. Портал української мови та культури. *Акмеологія*. Відновлено з: <https://slovnyk.ua/>.